Kiegészítő javaslatok Magyarország és elsősorban Budapest turisztikai stratégiájának megvalósításához

Az alábbi javaslatokat az MVI, a MÉSZ, MSZÉSZ, VIMOSZ együttesen dolgozták ki és javasolják a turizmust irányító vezetők figyelmébe.

A Visit Hungary által szóban ismertetett stratégiai alapirányokat támogatjuk. A következő évtizedben a vendégszám növelése mellett a **vendégenként megtermelt érték emelését** kell előtérbe helyezni: hosszabb tartózkodással, magasabb költéssel és kiegyensúlyozottabb éves kereslettel. A marketing és a meglévő kapacitások fejlesztése önmagában nem elegendő: a következő értékugrás kulcsa az önálló utazási okot teremtő tartalom és turisztikai termék. Ezért azonnal rendezni kell a vendégélményt rontó működési akadályokat, ezzel párhuzamosan pedig két fejlesztési irányt kell erősíteni: a gyorsan keresletet generáló nemzetközi tartalomprogramokat és a hosszabb távú zászlóshajó attrakciókat. A fejlesztések magyar értékekre épüljenek, bizonyított nemzetközi szakértelemmel, igazolt kereslettel és fenntartható működéssel.

I. Azonnali javasolt intézkedések

1. **Az adminisztratív akadályok lebontása.** A szövetségek által korábban benyújtott 33 pontos közös javaslatcsomagjából a gyorsan elhárítható adminisztratív terheket a kormányzat vegye napirendre, és jogszabály-módosítással rendezze. Minden intézkedéshez legyen kijelölt felelős és határidő.
2. **Kiszámítható, hosszú távon stabil szabályozási környezet.** A közterület-használat, a teraszok, a homlokzati arculat, a felújítások, valamint a vendéglátás, a szálláshelyek és az attrakciók engedélyezési és engedélykiadási rendszere legyen átlátható és hosszútávú jogbiztonságot nyújtó. A vállalkozások csak stabil szabályok mellett mernek hosszú távra fejleszteni.
3. **Versenyképesség és foglalkoztatás.** A közös 33 pontos javaslatcsomag versenyképességet és jogszerű foglalkoztatást segítő elemeit azonnal javasoljuk megvalósítani. A minőség munkaerő hiánya ma a szolgáltatási minőség egyik fő korlátja.
4. **„Budapest is a safe city" – a közbiztonság helyreállítása.** A belvárosban fokozott rendőri jelenlét és gyors intézkedés szükséges a közterületi visszaélésekkel szemben, a rendőrség, az önkormányzatok és az üzemeltetők közös intézkedési rendjével. A világörökségi és kiemelt turisztikai területeken korlátozni szükséges a közterületi italozást kiszolgáló bolti italárusítást.
5. **Köztisztaság és a „Ne legyen ciki!" kezdeményezés.** A tisztaság a vendégélmény alapfeltétele, a kiemelt helyszíneken kiemelt figyelmet érdemel. Közös hibajelző felület segítse a vizuális környezetszennyezés és a méltatlan állapotok bejelentését és felszámolását, felelőssel és visszajelzéssel.
6. **Egész éves díszkivilágítás és kulturált esti gazdaság.** A turisztikai látványosságok kivilágítása az év minden napján legalább éjfélig tartson, energiahatékony korszerűsítéssel támogatva. A minőségi éttermek, bárok és késő estig nyitva tartó kulturális intézmények ugyanúgy a turisztikai infrastruktúra részei, mint a szállodák.

7. **A pesti rakpart méltó hasznosítása.** A fővárossal együttműködve a lezárt rakparton a világörökségi környezethez illő kulturális és vendéglátó kínálat jöjjön létre. A minőség, a tisztaság és a lakossági használhatóság együtt határozza meg a működési keretet.
8. **A rövid távú lakáskiadás (Airbnb) azonnali, kormányzati szintű szabályozása.** Azonnali, országosan következetes, de helyi terheléshez igazítható szabályozás szükséges, amely a lakhatást, a társasházi együttélést és a szálláshelytípusok közötti egyenlő versenyfeltételeket is figyelembe veszi. Ezt hosszú távú, rendszerszintű megoldás kövesse megfelelő átmenettel.

II. Értékalapú turizmus és Budapest versenyképessége

9. **Értékalapú turizmus mint vezérelv.** Budapest versenyelőnye az élmény minősége és egyedisége, nem a színvonalat veszélyeztető árverseny. A turisztikai marketing alapvető feladata a fizetőképes kereslet megszólítása, de tartós értéknövekedést csak új, önálló utazási okot teremtő programokkal és attrakciókkal érhetünk el. A siker mércéje az egy vendégre jutó költés, a tartózkodási idő, a szezonon kívüli kereslet és a helyi lakosság elégedettsége is legyen, ne csupán a vendégéjszakák száma.
10. **Versenyképességet növelő adóésszerűsítés.** A szakmai szövetségek közös 33 pontos javaslatcsomag adózási pontjait költségvetési és versenyképességi hatásuk alapján javasoljuk megtárgyalni és ütemezetten bevezetni. Ezek az ágazat nemzetközi versenyképességének kulcsfeltételei.
11. **Megkülönböztető országmárka: Budapest, a fürdők és a történelmi kávéházak fővárosa.** A „gulyás–lángos” általánosítás helyett vagy mellett az épített örökségre, a fürdőkultúrára, a világon egyedülálló történelmi kávéházakra, a kortárs gasztronómiára, a romkocsma érzésre és a magas minőségű zenei hagyományokra és előadásokra épülő, összetéveszthetetlen márkaképet javaslunk kidolgozni. Ez a magasabb költésű vendégeket is megszólítja.
12. **Célzott, szegmensenként differenciált marketing kommunikáció.** A design-, zenei és romkocsma-turizmus, a Michelin Guide folyamatos jelenléte és a széles elérésű nemzetközi influenszer- és médiapartnerségek célzottan szólítsák meg az egyes vendégkategóriákat. A kommunikáció mindig foglalható termékhez és valósan elérhető minőséghez kapcsolódjon.
13. **Kiemelkedő eseményturizmus – kulturális-, sport- és kongresszusi fókusszal.** Nagy nemzetközi sport-, kulturális és üzleti események közös eseménynaptárban, szállás- és programértékesítéssel összekapcsolva hozzák a fizetőképes vendégeket. A konferenciaturizmus különösen értékes, mert hétköznap és főszezonon kívül is magas költésű keresletet teremt.
14. **Budapest új, nagy befogadóképességű kongresszusi központja.** A központ ne városszéli fejlesztés, hanem a város szövetébe ágyazott platform legyen, ahonnan a szállodák, éttermek és kulturális programok könnyen elérhetők. Helyszínét, kapacitását és üzemeltetési modelljét nemzetközi keresleti vizsgálat alapozza meg.
15. Egész éves, világszínvonalú nemzetközi koncert- és show-program Budapesten. **Budapestet Európa egyik meghatározó, egész évben vonzó élőzenei és szórakoztató desztinációjává kell fejleszteni.** Nem alkalmi nagykoncertekben, hanem többéves, folyamatosan épített, nemzetközi sztárfellépőket és világszínvonalú produkciókat felvonultató programban kell gondolkodni, amelyben a kiemelt előadók akár több egymást követő estét is megtöltenek. A nemzetközi promóterekkel kialakított

együttműködés, a célzott desztinációmarketing és szükség esetén indokolt, feltételekhez kötött közösségi hozzájárulás a meglévő szállodai és rendezvénykapacitások kihasználását növelje. A program része lehet a komolyzene, az opera, a jazz és más magas minőségű előadó-művészet is. A várható turisztikai többletkeresletet és a támogatások indokoltságát előzetes hatásvizsgálat alapozza meg.

16. **Budapest a nemzetközi filmekben és sorozatokban.** Világszínvonalú alkotókkal és nemzetközi streamingpartnerekkel olyan több évados sorozat vagy film készüljön, amelyben **Budapest saját nevén, a történet szerves részeként jelenik meg**. A cél nem reklámfilm, hanem önállóan is sikeres szórakoztató tartalom, amely hosszú távon építi a város ismertségét és konkrét utazási motivációt teremt.
17. **Magyar Fürdőreneszánsz.** A budapesti történeti fürdőket prémium örökségi élményként kell újrapozicionálni, és célcsoportonként eltérő (örökségi, wellbeing, gyógyászati, családi) termékstratégiát kell kialakítani. A teljes vendégút megújításához **tapasztalt nemzetközi üzemeltetők és szakértők bevonása szükséges**.
18. **A Budai Vár mint élő kulturális negyed.** A felszabaduló épületek teljes városrészi funkciómixben, szakmai egyeztetéssel kapjanak új szerepet: közönségfunkciók, kézművesek, minőségi szálloda és immerzív történelmi, illetve kortárs művészeti élményterek. A Vár ne múzeummá ürüljön ki, hanem a lakók és a budapestiek is rendszeresen használják.
19. Kihagyhatatlan, egész éves budapesti attrakciók. Olyan önálló utazási okot teremtő, magas élményértékű és széles nemzetközi figyelmet kiváltó attrakciókat kell előkészíteni, amelyek a meglévő szállodai és vendéglátó kapacitások számára is többletkeresletet generálnak. Vizsgálandó például a Biodóm fenntartható hasznosítása, egy dunai gyaloghíd vagy a Citadellához kapcsolódó új élmény. A fejlesztéseket a valós kereslet, a világörökségi és városképi illeszkedés, a működtethetőség és a teljes életciklus-költség alapján kell megítélni.
20. **Regionális, önfenntartó nagy attrakciók.** Országszerte, az adott térség adottságaira épülő, többnapos tartózkodást teremtő élménydesztinációk jöjjenek létre, akár magántőkével vagy PPP-konstrukcióban. Ezek kapcsolják be a környező települések szálláshelyeit és vendéglátóit a vendégútba.
21. **Légi és városi elérhetőség.** A prémium és hosszú távú (long-haul) járatok bővítését a magas költésű célpiacokhoz kell kötni, és sürgető feladat a repülőtéri kapacitás fejlesztése. Kiemelt cél a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér és a belváros közötti kötöttpályás kapcsolat mielőbbi megvalósítása.
22. **Hosszú futamidejű, kedvezményes turisztikai hitelek.** A lassan megtérülő ágazat – különösen a szálláshely-szolgáltatás – számára a korábbinál lényegesen nagyobb keretű, hosszú (15-20+ év) futamidejű, türelmi idős, a futamidő végén nagyobb záró törlesztést engedő konstrukció szükséges. A jogosultság életképes üzleti tervhez kötődjön, természetesen megfelelő önerővel.
23. **Turisztikai szemléletű uniós forrástervezés (2028–2034).** A következő uniós ciklusban a turizmus magas hozzáadott értékű, térségi keresletet teremtő fejlesztési területként jelenjen meg. Ehhez időben előkészített, működésében is finanszírozható projektállomány kell.

III. Nemzetközi partnerségek és közös szakmai együttműködés

24. **Nemzetközi tudás, magyar tartalom.** A zászlóshajó projektekbe már a tervezés elején be kell vonni a világ legjobb fejlesztőit, alkotóit és üzemeltetőit, miközben a stratégiai cél, a történet és a közérdekű feltételek magyar kézben maradnak. Így magyar identitású, de nemzetközi mércével is működő termékek születnek.
25. Közös szakmai egyeztetés. **Az MTÜ a szakmai szövetségekkel rendszeres egyeztetésben** alakítsa ki a javaslatok továbbvitelének kereteit, hogy a piaci és üzemeltetői tapasztalatok már a fejlesztési koncepciók kialakításakor érvényesüljenek.

Budapest, 2026. november – a szakmai szövetségek nevében